

AMIGOE DI CURACAO

WEEKBLAD VOOR DE CURACAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curacao, Bonaire
en Aruba per drie maanden fl. 2,— met
voortuitbetaling.
Voor het Buiteland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.
Prijs der Advertentiën van 1 tot 7 regels
fl. 0,50 voor elken regel fl. 0,075.

BUREAU VAN DIT BLAD

PLEIN VAN PIETESMAAI, N° 129.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di Abonnement ta fl. 2,— pa tres
luna, pagar padilanti.
Pa lagarnan foi Curacao, Bonaire, Aru-
ba fl. 10,— pa anja.
Un number só fl. 0,20.
Un anuncio di 1 té 7 regel fl. 0,50, cada
regel mas fl. 0,075.

Curacao, 19 Maart.

WAT MOET EEN KNAAP LEEREN?

Het is met het onderwijs niet zoo-
als het zijn moest. Ook als men den
grooten en principieelen strijd over
de plaats, welke aan godsdienst en
zedeleer bij het onderwijs toekomt,
voor een oogenblik ter zijde stelt,
dan nog moet de klacht herhaald, dat
bij ons onderwijs, ten koste van ont-
zaglijk veel arbeid en moeite, be-
trekkelijk uiterst weinig wordt be-
reikt. In mindere of meerdere mate
is dit waar van het onderwijs, het-
welk in de eerste klasse der gewone
lagere school begint, doch vooral
geldt het voor het onderwijs op de
hogere burgerscholen of daarmede
gelijkaardige, voor het middelbaar
onderwijs derhalve. En de oorzaak
dier slechte uitkomst ligt hierin, dat
het onderwijs van den tegenwoordigen
tijd wordt uitgestrekt over een
groot aantal zeer uiteenlopende za-
ken, waarmede men later niets noodig
heeft en waarmede men zich,
zijn eenmaal de schooljaren achter
den rug, nooit weer zal bezighouden.

“Wat moet een knaap leren?”
— vroeg men eenmaal aan den Spar-
taansen veldheer Agisilaus, — en
het antwoord luidde: “Wat hij als
man zal te doen hebben.” De Ouden
meenden in hun onnoozelheid, dat
dit antwoord juist was. Wie echter
nu en dan ook maar een enkelen blik
heeft geslagen op een rooster der
leervakken en lesuren of inrichtin-
gen van middelbaar en meer uitge-
breid lager onderwijs, en daarbij nog
een greintje eerbied voor onze negen-
tiende-eeuwsche pedagogie en wet-
gevers behouden heeft, zal het ant-
woord van dien ouden Spartaan zeer
dwaas en verkeerd vinden.

Want had deze gelijk, wat dan te
zeggen van onze geleerden, wijsgeer-
igen, opvoedkundigen, aan wier
verenigden arbeid, studie en ge-
leerdheid wij onze hedendaagsche
examen-programmaas en roosters
van lessen te danken hebben?

FEUILLETON.

UN SPION CHIKITOE.

Su number tabata Stenne, Stenne chi-
kitoe, e tabata un berdadera jioe di
Paris, flacoe i bleek, koe hende no por
bisa di djele, koe e tin diez of diez cin-
coe anja.

Su mama a moeri i su papa tabata
tene warda den un jardin, camina e
solda bieuw mester a percura, koe nin-
gun hende por a haci danjo.

Toer mama, toer seforanan bieuw,
koe tabatin costumber di bin kjer den
e jardin, tabata conoce papa Stenne.
Nan tabata sabi, koe bao di su cara
bruto i su mustachi grandi, el a sconde
un coerazon di oro. Nan tabatin di pun-
tréle noema pa su jioe i un bez el a pa-
pia.

Ora e mucha a sali tramerdia for di
escuela, anto papa i jioe tabata pasa
henter e jardin papiando coe otro i coe
hende, koe tabata bini aja toer dia. Pero
ora Aleman a rondona Paris toer cos a
troca, nan a sera e jardin, despues coe
petroleuses a distrui tur cos. Papa Sten-
ne a camna awor pa nada na caya, ra-

In twee- of drie-en-twintig eeu-
wen, en vooral in de laatste honderd
jaren is men toch gowis in de kunst
om knapen tot naamen op te voeren
wel voortuitgegaan. Hoe ontzaglijk
veel is niet in onze eeuw over onder-
wijs geschreven en gesproken, hoe-
veel duizenden niet aan de verbete-
ring van alle takken van onderwijs
ten koste gelegd!

En toch blijkt het meer en meer,
dat niettegenstaande alle verbeterde
methoden en leermiddelen, niettegen-
staande al het geld met kwistige
hand aan de opleiding onzer jonge-
lingschap besteed, de vertegenwoor-
digers der jongere generaties niet
meer, doch minder kunnen dan waar-
toe de mannen van vroegere geslachten
op gelijken leeftijd in staat wa-
ren; dat vermeerdering van leervak-
ken allerminst geleid heeft tot ver-
ruiming des geestes, tot scherping
van het verstand, tot ontwikkeling
der geestelijke krachten en talenten.

Moest men nog slechts weinig ja-
ren geleden een domper, een vloed
van beschaving en verlichting hoeten,
indien men niet blind wilde zijn voor
feiten als die welke wij aanwijzen,
in den laatsten tijd gaan ook onder
ons bittere klachten op en worden
er scherpe veroordeelingen uitgespro-
ken over de resultaten en de strek-
king van de tegenwoordige metho-
den van onderwijs en opvoeding van
eene zijde, waarvan men het niet
verwacht zou hebben.

En geen wonder! Terwijl van de
tegenwoordige jeugd veel meer in-
spanning en arbeid wordt geëischt
dan op gelijken leeftijd van de ge-
slachten, welke voorafgingen, en
terwijl vooral aan het onderwijs
meer moeite en geld wordt ten koste
gelegd, kunnen de resultaten van het
onderwijs niet anders dan treurig
genoemd worden. Over de oorzaken
mogen de meeningen verschillen, het
feit zelf wordt hoe langer zoo meer
algemeen erkend: van voortuitgang,
vergeleken bij twee of drie men-
schenleeftijden geleden, is geen spra-
ke, wel van achteruitgang.

biar pasobra e tabata muchoe bieuw pa
bringa coe Alemannan, pero Stenne chi-
kitoe a gusta e bida. Com agradabile e
bida tabata! No tabatin school; esta
nifica: é tabata liber pa camna den
henter Paris na oenda e tabata kier.

Anoche sol el a bini cas. Henter dia
el a mira solda i schutter drill! Muchoe
bez hende por a mirele tambe na Place
du Château d'Eau camina solda i otro
hende tabata hunga un wega nobo. E
chikito tabatin gustoe di hunga tambe,
pero e no tabatin placa.

Tabatin un mucha grandi, koe tabata
hunga pa cientoe sous, com ricoe e mu-
cha tabata den wowo di Stenne.

Un dia e grandi a larga un placa cai
dilanti Stenne su pia, i ora el a cohele
e dici coe ne:

“Esai lo bo gusta, no? Ora bo kier
sá, lo mi bisa bo for di oenda mi ta haja
placa.”

I el a hibe na un lugar scondir i aja
el a conta e chikito, koe el a gana e
placa pa bendementoe di courant coe
Alemannan, toer biage koe el a bai, el
a haja alomenos diez cincoe florin.

Promer Stenne chikito a ninga ra-
biar, pero un dos tres dia despues, el a
bisa su amigoe nobo, koe el a cordele i,
koe le bai coe ne.

Su marduga nan a bai coe algun

Hoe het komt en wat er aan te
doen zou zijn? In onze eeuw heeft
men gemeend in de wetenschap een
geestesmiddel voor alle maatschappe-
lijke kwalen gevonden te hebben,
daarom moest deze alom en op aller-
lei wijzen op den voorgrond gedron-
gen worden en werd het aantal steeds
groter van hen, die bewijzen moes-
ten een zekere hoeveelheid weten-
schap in zich te hebben opgenomen.

Doch ook, wanneer wij nagaan,
dat er openbare scholen werden ge-
sticht, ofschoon zulks niet altijd
noodig was en de inkomsten dier in-
richtingen niet in verhouding staan
tot de uitgaven, omdat de ouders
wegeron hunne kinderen te zenden
naar scholen, waar het onderwijs
niet overeenkomt met hunne gods-
dienstige overtuiging, daar kan men
het vermoeden niet weren, dat de
wet, waarbij die scholen werden op-
gericht, een sterke politieke strek-
king had.

Voeg daarbij het stelsel van over-
lading, het verderfelijke der tegen-
woordige examenstudie, het niet ge-
noegzaam af dalen tot het standpunt
der leerlingen door de leeraars, den
toememenden wetenschappelijke
geheidswaan, en wij hebben
de voornaamste oorzaken aangege-
ven van den achteruitgang in het
onderwijs.

Wie draagt de schuld?

In de eerste plaats onze tijd, die
alles wetenschap en nog eens weten-
schap noemt. Ter wille daarvan moet
b. v. een aanstaand koopman han-
delsaardrijkskunde leeren (men be-
proeve eens een boek over dat vak
door te werken); het is hier echter
de vraag, hoe knap in dat vak de
jonge kooplui vroeger waren: zij
verdienden geld en konden op wel-
stand wijzen.

Echter er is van dien kant geen
uitkomst te verwachten!

Aan wien meer de schuld? Aan
de ouders.

Aan de ouders, die geen zorg ge-
dragen hebben, dat er naast de hoo-
gere burger- en middelbare scholen

inrichtingen voor het practische le-
ven leven bestaan, — aan de ouders,
die al hun kinderen zonder onder-
scheid geschikt meenen voor hooger
onderwijs, en ze laten opstroomen en
klaar maken voor het een of ander
examen, dat voor velen het begin
van bitter lijden is, — aan de ouders,
die hun jongens niet willen zien op-
groeien en groot worden in haad-
werk of ambacht, maar droomen
van geleerde titels en groote namen,
— aan de ouders, die niet genoeg ge-
zond verstand hebben om te begrip-
pen, dat niet allen geleerd kunnen
zijn en dat studie van de practijk
ook een middel is tot ontwikkeling
en waarlijk niet te versmaden is.

De schuld ligt aan de ouders, die
zonder te letten op den arbeid en in-
spanning hunner kinderen ontevren-
den zijn, wanneer er slechte versla-
gen inkomsten, doch van den anderen
kant ook te veel toegeven aan de lief-
hebberijtes hunner kinderen.

Doch van de ouders ook moet de
verandering komen. Op hen rust
de plicht te zorgen, dat bij het on-
derwijs rekening worde gehouden
met de vermogens der kinderen en
de eischen der samenleving. Zij moe-
ten wel onderscheid maken tusschen
de kinderen, die voor een wetenschap-
pelyke loopbaan moeten worden voor-
bereid en hen, die veelzijdig ontwik-
keld, voorbereid moeten worden voor
het practische leven.

En dan nog zullen voor beiden de
eischen moeten beperkt worden;
voor beiden zullen nog vele vakken
van het program moeten verdwijnen,
andere in het kort moeten behandeld
worden bij vakken, waarmede zij
in betrekking staan.

Met moed en volharding moet er
in het onderwijs hervormd worden,
dat is, er moet inkrimping plaats
hebben, waarbij het woord der On-
den niet mag vergeten worden: Niet
voor de school, maar voor het leven
moeten we leeren. Waar men buiten
dien regel gaat, wordt er gezondigd
tegen de allereerste voorschriften
eener degelijke en gezonde opvoed-
kunde.

Soldanan tabata contentoe i nan a coe-
minza drecha nan scopet. E ora ai e
grandi a corda, koe tabata un bon mo-
mentoe pasali, i nan a bai sin ningun
a ripara. Nan a drenta den un llanura
i bahando cada bez manera nan tabata
cohe batata nan a pasa banda di un
muraja.

“Larga nos bolbe!” Stenne tabata
pidi.

E otro a hisa schouder i dici coe me-
nosprecio: “Bai droemi plat abao,” i el
a fljti. Ariba muraja a bini un cabez
coe un mustachi. “Esai ta mi roeman,”
e grandi dici coe e cabez, i el a hisa
Stenne ariba muraja mientra el mes
tambe a subi. Nan tabata bon ricibi.
Solda Aleman a duna nan un glas di
binja i coe contentoe nan a ricibi e cou-
rantnan. Stenne no por a papia tantoe
manera su amigoe. Dilanti di djele el
a mira un Prusiano coe un mustachi
grandi, koe tabata mira den un boeki
sin kita wowo for di Stenne, ariba su
cara hende por a leza: “Mehor mi moe-
ri, koe mi mira mi jioe traidor.”

Stenne a bebe manera un hende gran-
di pa kita spantoe i ansia for di djele.
El a tende, koe su amigoe tabata bofon
di solda frances i koe alafin el a conta
nan, koe mes anoche francesnan lo bini
bringa coe Aleman.

EEN KIJKJE

in het Hollandsche visschersleven.

Potgieter zegt, dat Jan Salie het jongste kind is van Jan en Jannetje, m. a. w. dat in de krachtige Hollandse natie een weinig Jan Saliegeest ingeslopen is. 't Zal wel zoo zijn; de Hollanders zijn althans niet meer, wat zij in de 17e eeuw waren. Het wordt hun alles ook zoo gemakkelijker gemaakt; zij loopen niet meer, zij sporen, zij roeien niet meer, zij stroomen.

Vroeger zonden de Hollandsche ouders meermalen hunne zoons te voet naar de beroemde veemarkten om inkoop te doen. Jan de Witt, de Raadpensionaris, droeg meismouwen.

Dergelijke gedachten kunnen opkomen in den geest van den toeschouwer, wanneer hij het groepje menschen ziet, dat de "Vlaardinger reizigers" verwelkomt.

Eens per jaar gaan een paar roeiboortjes van den Nederlandschen Boven-Rijn (tusschen Lijmers en Betuwe) naar Vlaardingen. Dit zijn reizen, die wat om 't lijf hebben.

Op den Boven-Rijn worden de kleine vischjes gevangen, waarin op de Noordzee de kabeljauwen zoo gaarne bijten.

In kleine korven vangt men deze prikken; ze worden door de verschillende visschers in zoogenaamde hulzen bewaard en als het getal groot genoeg is, worden toebereidse-lijen gemaakt voor den grooten tocht naar Vlaardingen.

Op 25 November 's morgens te 5 uur gingen twee roeiboortjes op reis den Rijn af. In elk bootje of vlieger waren twee mannen. Rondom het schuitje zijn de hulzen vastgemaakt; ze hangen in het water, want de vischjes moeten in het leven blijven. Elk bootje heeft zoo een vracht van 9000 prikken. Daardoor gaat de reis niet snel.

Als voor een miniatuur Noordpoolreis wordt alles meegenomen: voor eene week proviand [aardappels, spek, mel en brood], een kachel met pijpje en een koekepan; verder vier basen stroomafwaarts, gekleed: drie broeken aan, drie paar kousen en groote klompen met stroo er in, waterlaarzen bij zich voor tijd van nood; verder eenige borstrokken en overjassen.

Want de reis is koud; het bootje is open, zonder enige beschutting. Zoodra de eerste vorst in 't land is, moeten de prikken naar Vlaardingen, waar men in December op de kabeljauwvangst gaat.

't Is werkelijk een zeventiende eeuwse tocht, die zulke visschers doen.

Beide mannen van den vlieger roeien; het gaat stroomafwaarts en tegen den avond bereiken ze Kuilenburg. Het is koud en vriest. 't Is te donker om verder te roeien. De ka-

chel heeft den heelen dag gebrand, maar in de open boot haast geen warmte gegeven. Men roeit naar den wal en zet de pan op het vuur. Het vet sist en de gesneden aardappelen schijnen gaar te worden. He- laas, — terwijl men zich brandt aan de ondervlakte van het aardappelschijfje, is de bovenvlakte, zoo niet bevroren, ten minste niet half gaar.

Men strekt zich op het stroo uit, de armen zijn strijf van 't roeien — onop- houdelijk toch is doorgerooid twaalf uren aaneen, alleen afgewisseld door een oogenblik happen in een stuk brood of het drinken uit de brandewijnflesch.

Maar rust op het stroo is niet te vinden wegens de kou: eerst nu voelen ze, dat het koud is.

Gelukkig rijst de maan boven de kin en, toont ook zij niet haar volle gelaat, 't is licht genoeg om verder te roeien.

Voort gaat het dus weer, den gansen nacht door. 's Morgens wordt te Schoonhoven een nieuwe flesch brandewijn gekocht, en 's avonds ligt men aan den wal te Feijenoord, moe en mat en stijf en uitgeput, maar toch zonder den moed te verliezen; bij Schoonhoven hebben ze het getij reeds gevoeld; bedaard hebben ze de eb afgewacht en even kalm leggen ze zich weer op hun stroo neder. Maar, o, die kou! Dat rusten is erger dan de beweging.

Waar de maan afgewacht en toen maar doorgereisd naar Vlaardingen.

De ontvangst was goed, de prijs f 12 per 208 stuks; of eigenlijk f 6 per 100, maar de visscher moet altijd 4 pCt. toegeven. De prijzen zijn wel eens beter geweest; het heugt ieder nog, dat wel eens f 35, f 60, ja zelfs f 80 voor de 208 betaald werd; maar er zijn ook slechte jaren geweest van f 8 en f 6 de 208.

Een vischje van de 18,000 — hun vracht — was maar gestorven op de reis — dat viel mee.

Nu gauw weer naar boven, d. i. naar huis terug; maar het gaat nu stroomop, en al is nu de vracht weg, deze reis eischt voortdurende inspanning, te meer daar de mannen alles behalve normaal zijn; al hebben ze nog courage genoeg in 't lijf.

Udm weer. Nu maar gezocht naar een sleeper; dan is de pijn gauw geleden; maar elke sleepboot-kapitein is niet genegen voor weinig geld een paar roeiboortjes op 't touw te nemen. Ze troffen het echter gelukkig. Een goede gezagvoerder nam niet alleen voor f 2 per bootje de vliegers aan de lijn, maar zelfs de visschers bij zich aan boord.

Dat was wat waard! Nu hadden ze ten minste warmte, en warm eten ook! Wat waren ze koud, — half bevroren, want ook te Rotterdam konden ze niet aan wal gaan, omdat de inhoud van de roeiboortjes niet onbeheerd kon achterblijven.

Zoo bereikten ze Tiel, waar de sleepboot met haar vracht overnachtte en den 29sten kwamen ze met de-

zelfde boot aan den kop van de Waal, waar de boot rechtsaf ging en zij links moesten.

Met bakboord en stuurboord vol ijs, het strooleger tot een ijsklomp, de kachel omver, de proviand tot een poespas dooreen geschud, en weer koud en hongerig maar vooral vuil, kwamen de Vlaardinger reizigers weer behouden te Huizen aan, met een rood-witte lap als vlag aan het mastje, — want men heeft ook gezeild.

"Ik heb nu in vier nachten vier uur geslapen," zei een der varensgezellen, "maar moest ik morgen weer met tienduizend prikken er uit, ik ging graag."

De f 1080, die de mannen hebben meegebracht, moeten onder velen verdeeld worden. De reizigers hebben per hoofd f 5 voor hun moeite. Nu, die hebben ze wel verdiend. Ik geloof niet, dat er vele bij zwaren arbeid zoo veel ontberingen hebben uit te staan voor 1 gulden daags als zij.

Is er Jansaliegeest in Nederland, — in het leven der Hollandsche visschers is hij gelukkig nog niet.

NIEUWSBERICHTEN.

CURACAO.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 15 dezer maand No. 155 zijn tot leden van den Geneeskundigen Raad, onder voorzitterschap van den Stads-geneesheer, voor den tijd van een jaar benoemd de volgende Heeren: G. A. L. Ferguson, gepensionneerd Officier van gezondheid der 1e klasse bij het W. I. Leger;

D. R. Capriles, geneeskundige; T. J. C. Buijs, militair Apotheker; Mr. P. F. de Haseth Evertsz, rechtsgeleerde, — als leden; en J. M. Coates Cole, en H. A. de Caseres, geneeskundigen, als leden plaatsvervangers.

Bij Gouvernements-beschikking dd. 17 dezer maand No. 161 is aan den Heer A. M. J. Jansen, R. K. geestelijke van den 2^{en} rang op dit eiland, tot herstel van gezondheid, een jaar verlof naar Nederland verleend.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Piontay, Antonio Mayo, Elizet Jacob, Jacobo Alvares, Buena Ventura y José Antonio Soto, Max Brandt, Emilia Ruiz, Dorotea Tinedo, John Quast, Eddi Meulen, J. C. Ringeling (aang.)

De Hoogwaardige Heer J. J. A. Van Baars, benoemd Bisschop en Apostolisch Vicaris van Curaçao, heeft benoemd tot pastoor van de parochie Santa Maria op Curaçao den Zeer Eerw. Pater J. G. v. d. Veer, die pastoor was te Santa Cruz op Aruba en van verlof uit Nederland is teruggekeerd.

De Weleerw. Pater F. C. Smits en M. Dahlhaus, die eveneens uit Holland zijn gekomen, zullen in de parochie van den H. Rozenkrans te Pietermaai werkzaam zijn.

De nieuwbenoemde Apostolische Vicaris der Curaçaosche missie heeft laatstleden Maandag de pastorie van Otrabanda, welke ZHEW. gedurende bijna vier jaar als pastoor der Sint-Annaparochie bewoonde, verlaten en zijn intrek genomen in de Bisschoppelijke woning aan den Waterkant, terwijl de Zeer Eerw. Pater F. J. Helling, de onlangs benoemde pastoor van Otrabanda, Woensdag daaropvolgende bezit nam van zijne nieuwe parochie.

Dinsdag 11. was reeds de Zeer Eerw. Pater J. G. v. d. Veer, pastoor van Santa Maria, naar zijne bestemming vertrokken.

Gisteren morgen had in allen eenvoud de eerste-steenlegging plaats van het schoolgebouw, dat zal worden opgetrokken op het terrein tusschen de R. K. kerk van Pietermaai en Scharloo.

De plechtigheid werd verricht door den Zeer Eerw. Pater A. M. Jansen, pastoor van Pietermaai, en bijgewoond door eene belangstellende menigte.

Hopen wij, dat Gods zegen ruimschoots zal rusten op het begonnen werk!

Wijl niemand van de bevolking het initiatief nam, heeft, daartoe van hooger hand uitgenoodigd, de Weled. Gestrenge Heer C. R. Debrot, waarnemend Gezaghebber van Bonaire, de volgende Heeren op dat eiland woonachtig aangezocht om in aansluiting met de Commissie te Curaçao tot het aanbieden van een huldeblijk aan H. M. de Koningin-Regentes in 1898, een subcommissie te vormen tot hetzelfde doel, namelijk: H. Supheert, hulprediker van de P. G., als president, A. C. de Veer, ambtenaar bij het Openbaar Ministerie, als secretaris, G. W. Hellmund, als thesaurier, L. C. Royé, J. J. Debrot, C. Craane en Julio E. R. Herrera, als leden.

Al deze Heeren hebben zich de benoeming, door den Gezaghebber gedaan, laten welgevalen en vergaderden Vrijdagavond, 12 Maart, ten huize van den president tot regeling der werkzaamheden, die reeds den daaropvolgenden Zaterdag werden aangevangen.

Was ons geduld laatstleden Zaterdag op de proef gesteld door het wegblijven van de *Prins Willem II* — een moeilijk te lossen lading hield de boot meer dan den gewonen tijd op te Pto. Cabello — onze vreugde was te grooter, toen Zondag jl. de niuwe Missionarissen uit Holland arriveerden. De reis was, behalve de wederwaardigheden aan elke zeereis verbonden, zonder stoornis of ongelukken volbracht en allen waren in den besten welstand. Alleen had men in het Kanaal wegens den zwaren mist tweemaal groot gevaar gelopen door een andere stoomboot, die op zeer korten afstand van de *Prins Willem II* genaderd was, aangevaren te worden, doch de oplettendheid der bemanning had dat ongeluk voorkomen. Daarna was de zee gedurende de geheele reis zeer kalm en dikwijls spiegeldag, zoodat de overtocht meer op een riviertoetje dan wel op een zeereis geleek. Te Suriname was het gevecht met een persoon, een Eerw. Zuster van de Congregatie van Roosenlaal, verminderd, zoodat hier elf Missionarissen aankwamen.

Met hen keerden hier ook terug van Suriname om de reis te vervolgen naar Amerika twee Amerikaansche priesters, Hollanders van geboorte, namelijk de Zeer Eerw. Heeren J. v. d. Noort, pastoor te Putnam bij Boston, en J. Poels, pastoor te New-Wark bij New-York. Beide Eerwaarde Heeren zijn Dinsdag 11, na verschillende inrichtingen en plaatsen van Curaçao bezocht en daarvan den besten indruk medegenomen te hebben, met de *Prins Willem II* naar New-York vertrokken.

Den nieuwaangekomen Missionarissen wenschen wij met het welkom, dat wij hun reeds verleden week toeriepen, Gods besten zegen in den moeievollen arbeid, dien zij gaan ondernemen, en van harte hopen wij dat hun werken en streven gelijk dat van zoovele anderen, die hun zijn voorgaan, zal strekken tot waren bloei en vooral tot zedelijken vooruitgang van Curaçao.

Zooals wij reeds meldten in ons nummer van de vorige week, zou Maandag, 15 Maart, aan den Weled. Gestrengen Heer J. F. K. Van Eps, Kapitein-adjudant bij de dd. Stedelijke Schutterij alhier, het brevet van de gouden medaille voor vijftigjarigen dienst worden uitgereikt. Dien dag nu werd aan Z. W. E. G. bij gelegenheid van de exercitie der schutterij dat brevet overhandigd door den Hooged. Gestrengen Heer J. H. Schotborgh, Majoor-Commandant der Stedelijke Schutterij, die daarbij zeer toepasselijke woorden sprak. Ook de Weled. Gestrenge Heer P. A. H. F. Tergau, Kapitein-Commandant van het Curaçaosche garnizoen, sprak den jubilaris naar aanleiding der heuglijke gebeurtenis toe. De Weled. Gestrenge Heer Van Eps beantwoordde met dankbaar gevoel de beide sprekers, waarna ook de schutters door tweemaal voor Z.

"Sera boca! Bo ta sin berguena!" e chikitoe ta grita awor, pero su amigoe a sigi harendo mientra oficiernan a papia poco poco coe otro.

Porfin e grandi a sali i Stenne a bai su tras, nan saco tabata jen di batata, koe Alemannan a duna nan, p'esai nan por a pasa sosega e promer warda; aja Stenne tabatin gustoe pa grita: "Nos a traiciona boso!" pero miedo a sera su boca, pasobra e grandi a spiertele p'adilanti bisando: "Si bo ta papia un palabro lo nan fusila nos."

Den un cas bandona nan a parti placa i Stenne su miedoe a kita poco, awor koe el a tende sono di e placa, pero den Paris, ora el a toema despedida di e grandi e mes ansia a cohele trobe. A parçele koe hende tabata mirele koe disconfianza. Den toer cos el a tende es palabro "spion." Alafin el a jega cas i aki el a sconde e placa di oro bao di su cama, ora su papa a drehta el a bisa su jioe, mirando su scopet cologa na mura-ja: "Mara bo tabata mas grandi, anto bo por a bringa tambe coe Alemannan." Banda di ocho ora, nan a tende tiroe di cajon.

"Esai mester ta na Aubervilliers," e bieuw dici, mientra Stenne chikitoe a bira bleek y a coeminda tembla i bisando, koe e tabata muchoe cansar, el a bai

droemi. Tiroenan a sigi tira. Stenne chikitoe no por pega sonjo, el a corda, koe el, jioe di un solda, a entrega toer e solda frances den manoe di Aleman, mientra e tin e placa di sanger bao di su cama! Su papa tabata bai bini den su mes camber. For di abao el a tende un officier conta su soldanan. E mucha disgraciado o coeminda jora.

"Kiko tin, mi jioe?" su papa dici dren-tando. E mucha a lamanta i a cai na pia di su papa, na mes ora e placa a cai abao na suela.

"Kiko mucha! Bo a horta?" su papa a puntrele, coe boz temblando e mucha a conta awor, kiko el a haci. Como morto su papa a tendele "Papa! papa!" e mucha a jora.

Sin responde nada e bieuw a cohe e placa.

"E placa aki ta toer, koe bo a haja?"

"Si papa!"

"Masjar bon, lo mi hiba nan pa Alemannan."

I sin papia nada mas, sin coeminda su jioe el a disparte den anoche scur meimei di soldanan, koe a sali pa bringa. Nunca hende a tende mas di djele.

W. E. G. te defileeren, hun wakkeren Kapitein-adjutant hun saluut brachten.

Toen de exercitie van dien dag ten einde was, gingen de jubilaris en de officieren der schutterij naar de Sociëteit *De Gezelligheid*, waar de officieren van het garnizoen hen ontvingen en de Hoogedel Gestrenge Heer C. A. H. Barge, Gouverneur der Kolonie, weldra verscheen. Z. H. E. G. bood na zijn gelukwensch den jubilaris den eerewijn aan, terwijl deze opnieuw werd toegesproken door zijn Majoor, den Hoogedel Gestrengen Heer Schotborgh, alsmede door den Weléd. Zeergel. Heer Dr. D. R. Capriles, officier van gezondheid bij de schutterij. De Weléd. Gestrenge Heer Van Eps beantwoordde allen, en men kon het Z. W. E. G. aanzien, dat deze dag voor hem een dag van aandoening en dankbare vreugde was. Toen liet het verdienstelijke muziekkorps der schutterij, dat de aankomst van den Hoogedel Gestrengen Heer Gouverneur had aangekondigd door het *Wien Neêrlandsch bloed*, zich wederom hooren, en speelde op opgewekte wijze: *Lang zal hij leven!*

Toen het officiële gedeelte van het feest was afgelopen, wenschte de jubilaris het verder in huiselijken kring te vieren. Daarom noodigde hij allen, die hem waren komen gelukwenschen, uit om hem naar zijn woning te volgen, aan welke uitnoodiging ook de Hoogedel Gestrenge Heer Gouverneur gevolg gaf. Menige gelukwensch werd toen nog gebracht aan den jubilerenden Kapitein-adjutant en diens geachte familie, terwijl de muziek der schutterij de aanwezenden voortdurend in feeststemming hield en allen in aangenaam samenzijn den avond doorbrachten.

Er zijn weinig feesten met zooveel opgewektheid gevierd als het feest van den Weléd. Gestrengen Heer Van Eps. Ofschoon het uitreiken van een brevet voor vijftigjarige militairen dienst uit zich zelve er toe leidt om binnen een beperkten kring te worden herdacht, werd het feest van jongstleden Maandag gevierd door allen, zonder onderscheid. Wel een bewijs, dat de Heer Van Eps in het waarnemen zijner ambten zich de achting en de liefde van een ieder verworven heeft. Moge de Curaçaosche maatschappij zich nog lang, zeer lang verheugen in het bezit van zulk een rechtschapen en waardig lid en wij nog vele jaren in den Weléd. Gestrengen Heer Van Eps een voor allen behulpzaam ambtenaar en een geëerd medeburger begroeten.

Den 27sten Februari II. heeft de Heer J. L. Henriquez Jr. met goed gevolg te Caracas het apothekers-examen afgelegd. In dezelfde stad onderwierp den 10den dezer ook de Heer A. Maduro zich aan het examen voor tandheekkundige en doorstond het op zulk een goede wijze, dat hem het diploma van tandheekkundige werd uitgereikt.

Beide Heeren feliciteeren wij met den gunstigen afloop hunner examens.

De reizigers van de *Prins Willem II* verhaalden ons, dat zij te Pto. Cabello door een Venezolaansch oorlogsschip het Engelsche vaartuig *Rescue* zagen binnenbrengen, dat met zout geladen en behoorlijk uitgeklaard den 25sten der vorige maand van Curaçao naar Barbados vertrok.

Toen de autoriteit in Pto. Cabello alles had onderzocht en bemerkte, dat men zich vergist had, bood zij den kapitein van het Engelsche schip hare verontschuldiging aan en meende dat hij na deze voldoening wederom zee zou kiezen. Doch de Engelsche gezagvoerder was daarmede niet tevreden, hij protesteerde tegen de wederrechtelijke handeling die hem was aangedaan en eischte ruime schadeloosstelling voor het verlies, dat hij door het oponthoud leed.

Daar het voldoen der schadeloosstelling werd geweigerd, liet hij zijn schip voor rekening van het Venezolaansch gouvernement en zal hij be-

scherming zoeken bij de Engelsche regering.

Met recht kan *El Imparcial* herinneren aan het gebeurde met de *Refugio* en het oorlogsschip *General Ribas* in de Curaçaosche wateren en vragen, wat zal nu de pers van Venezuela zeggen? *

Gisteren morgen kwam hier het bericht aan, dat de Fransche boot *Ville de Saint Nazaire*, die nog niet lang geleden in onze haven was en den 6den dezer van New-York vertrok, in zee is opengescheurd en vergaan.

Van de ruïn tachtig opvarenden zijn slechts vier personen gered, die in een beklagenswaardigen toestand met het zeilschip *Ilda* te New-York aankwamen. *

Eenige dagen geleden had op het Venezolaansche vaartuig *Climax* een treurig ongeluk plaats. Het bracht te Aruba, van waar het een paar dagen te voren was uitgezeild de droevige tijding, dat een der matrozen J. Tromp genaamd en van Aruba gebort, in den nacht door een hooge zee was overboord geslagen en verdronken. Een andere matroos was met den verdronkene eveneens door de zee meegevoerd, doch daar hij een goed zwemmer was, had hij wederom het schip kunnen bereiken. Wel had hij zwellende beproefd zijn kameraad te redden, doch hij moest om het gevaar voor zijn eigen leven zijn edelmoedigheid pogen opgeven. Door de duisternis van den nacht kon ook de bemanning van het schip niets tot redding van den verongelukten matroos doen. *

Aruba dreigt gebrek aan drinkwater te gaan lijden. De putten aan de Noord, vanwaar de Playa het water krijgt, geven niet meer voldoende water voor de bevolking. Reeds heeft de Gezaghebber van Aruba eenige werklieden naar die putten gezonden om ze schoon te maken en dieper uit te graven, en aldus hoopt men grooter toevloed van water te krijgen. *

Men kan het den menschen toch nooit naar den zin maken. Eerst heeft men steen en been geklaagd over het vervoer van runderen door de stad op het drukke middaguur. De betrokken autoriteiten zijn te gemoet gekomen aan die klachten en hebben gelast, dat het vervoer der slachtbeesten niet anders mocht plaats hebben dan des morgens van 3 tot 4 uur. Nu is het weer niet goed. De veebokkers van ons eiland klagen, dat zij dikwijls juist op dat uur niet op de markt kunnen zijn met hun vee en daardoor schade lijden; vandaar vragen zij een grootere tijdruimte voor het vervoer. Enfin, viande consules, als de handel maar bevordert wordt; ons komt het echter voor, dat men zich ook een weinig schikken moet naar het algemeen welzijn, al zou dat ook met een weinig moeite gepaard gaan; het gaat toch niet aan de autoriteiten onophoudelijk lastig te vallen door telkens verandering in de gemaakte bepalingen te eischen; of zou het bij degenen, die de klachten uiten, soms zijn, wat in de conversatie wel eens voorkomt, dat men moeilijkheden maakt, die eigenlijk geen moeilijkheden zijn, om daardoor het gezelschap aan den praat te houden?

NEDERLAND.

EEN GOEDE MAATREGEL.

Het is bekend, dat aan boord van vele Duitsche oorlogsschepen zich een muziekkorps bevindt, samengesteld uit vrijwilligers. In hun vrijen tijd kunnen zij zich oefenen onder de leiding van bekwame stafmuzikanten, en zoo bezit de Duitsche marine verscheidene korpsen, die weinig kosten en van groot nut zijn.

Het grootste gevaar toch voor karakter en zeden is voor den marine-matroos de verveling, het eentonige. Lange reizen, maanden voor de ene of andere plaats ten anker liggen, zijn doorgaans niet bijzonder geschikt om fierheid van karakter en zedelijkheid te bevorderen. Wel

toonen reinheid en orde aan boord, dat er niet wordt stilgezeten, maar toch ontspanning is er te weinig. Het was dus van de Duitsche marine-autoriteiten goed gezien, om zooveel doenlijk ieder schip eenige muzikanten te verzekeren, die door nuttige studie zichzelf kunnen bekwamen en, eenmaal bekwaam, anderen menig genoegelijk uurtje kunnen verschaffen.

Onze minister van Marine nu heeft het voorbeeld van Duitschland gevolgd, en voor ongeveer een half jaar bepaald, dat twaalf jongens, die te Amsterdam aan boord van H. Ms. Wassenauer voor de marine worden opgeleid, onderrecht zouden ontvangen in het bespelen van blaasinstrumenten, om aldus een kern te vormen van muzikaal ontwikkelde matrozen, waaruit langzamerhand aan boord van verschillende oorlogsschepen kleine muziekkorpsen kunnen ontstaan.

Een stafmuzikant-solist uit Den Helder werd aangewezen, om hun dit onderricht te geven en werd daarom naar Amsterdam overgeplaatst. In het laatst van October vingende lessen en oefeningen aan en half Januari kon het korps in het openbaar optreden, door 's morgens bij de vlaggeparade het *Wien Neêrlandsch bloed*, het *Wilhelmus* en twee marschen uit te voeren.

De jongelieden, die aan de oefeningen deelnamen, ontvangen een kleine toelage en genieten eenige andere voorrechten, waardoor ijver en lust niet weinig worden aangevuurd.

Het is te hopen, dat het verdere verloop der onderneming op het begin moge gelijken en na eenige jaren elke Nederlandsche oorlogsbodem een flink geoeft korps moge bezitten.

Wat Duitschland zoo goed als niet heeft, zijn koloniën en zeer gewis zal 's ministers maatregel in Oosten West worden geprezen. Wanneer b. v. het oorlogsschip, dat hier gestationneerd is, een muziekkorps aan boord had, dan zou de bemanning en hier en op de plaatsen, waar het de vlag moet vertoonen, menig geldelijk voordeel kunnen genieten en de inwoners der plaatsen niet onwelkom zijn. Wat hier waar is, geldt nog veel meer in Oost-Indië, waar zoo vele schepen gestationneerd zijn.

Wanneer eenmaal wellicht het West-Indische leger tot de geschiedenis zal behooren en dus ons muziekkorps ook zal verwonen zijn, zal de maatregel van den minister op nog hooger prijs worden gesteld. Nu zou men daar wel tegen kunnen inbrengen, dat het ook deze minister is, die en Curaçao en Suriname het oorlogsschip wil ontnemen, doch aan de uitvoering van dat plan gelooven wij niet. Er zijn reeds vroeger bezwaren daartegen geopperd en er is vooral op gewezen, dat het ons in groote moeilijkheden kan brengen met landen, waar heden deze en morgen een ander het roer van staat in handen neemt en dat dit gevaar niet denkbeeldig is, bewijst de geschiedenis van Venezuela.

Hoe het ook zij, wij vinden de poging van den minister van Marine uitstekend en hopen vooral voor Oost en West, dat zij geheel en al moge slagen.

BUITENLAND.

Rome.—Ten Vaticane worden nog steeds brieven van Fransche Katholieken ontvangen, die hun redenen ontvouwen waarom zij niet met de politiek van Leo XIII meenen te moeten meegaan. Aan hun adres bevatte de *Osservatore Romano* een artikel met deze slotsom: "Laat de Fransche Katholieke minderheid, zoals Leo XIII dat wil, afzien van zekere ongetwijfeld edelmoedige, eerbiedwaardige, maar onvruchtbare en om het zoo eens uit te drukken academische wenschen, en zich met de republikeinsche meerderheid verzoenen. Dit zal het eenige middel zijn om de groote massa der natie te doordringen van den waren christelijken geest en diens weldadigen invloed."

—Mgr. Martel, kardinaal-diaken en oudste lid van het H. College, vierde de vorige maand zijn 91sten verjaardag. De grijsaard is bijna 39 jaren kardinaal en zoo volkomen hel-

der van geest, dat hij nog geregeld de betrekking van vice-kanselier der H. Kerk kan waarnemen, de zittingen der congregaties bijwoont, waarvan hij deel uitmaakt, en zijn vrijen tijd besteedt aan werkzaamheden in de Romeinsche academiën van kunst en wetenschap.

Onder Pius IX was kardinaal Mertel directeur van justitie in den Koninklijken Staat.

Leo XIII koestert een bijzondere genegenheid jegens den eerwaardigen grijsaard en deed hem op zijn verjaardag door een prelaat zijne gelukwenschen brengen.

Duitschland.—Luitenant baron Ehrhardt was door een jong referendaris, Evers geheeten, tot een tweegevecht uitgedaagd, doch weigerde het. Zijne mede-officieren verklaarden hem daarop uit hun korps vervallen en keizer Wilhelm... bekrachtigde die beslissing. Bij wijze van bijzondere gunst besloot de keizer, dat baron Ehrhardt zijn IJzeren Kruis mocht behouden.

De baron zond het ordeteeken echter naar het paleis op met de verklaring, dat hij die onderscheiding op het slagveld had verdiend en ze niet aan gunst wilde te danken hebben.

Toen de eerste van het eskadron zich ten huize van den heer Ehrhardt aanmeldde, om zijn officiersbrevet terug te halen, weigerde de baron hem te ontvangen, maar scheurde zelf zijn brevet door en deed hem de stukken meegeven.

Wanneer meerderen het kloekke voorbeeld van dien dapperen man navolgden, zou het rampzalig vooroordeel op het punt van eer welka zijn uitgeroeit.

Griekenland.—Omtrent de gebeurtenissen op Kreta zijn nog de volgende berichten ontvangen, waaruit blijkt, dat de christelijke mogendheden van Europa den Turk in bescherming nemen, maar ook dat het heldhaftige Griekenland onverschrokken pal staat.

De Engelsche flotille-commandant bedreigde prins George, dat wanneer hij de orders ten uitvoer legde, die hij van den koning en van de Grieksche regering ontving, de commandant genoodzaakt zou zijn geweld tegen hem te gebruiken. Deze onverwachte houding van den Engelschen scheepsbevelhebber maakte een zeer pijnlijken indruk op de Kretenzer Christenen, die reeds dachten, dat de prins gekomen was om hen tegen hun vijanden, de Muzelmannen, te verdedigen.

Met goedkeuring van de Turksche overheden is Kanea bezet door een detachement, bestaande uit honderd Russen, honderd Franschen, honderd Engelschen, honderd Italianen en vijftig Oostenrijkers. Het detachement staat onder commando van een Italiaansch officier.

Een detachement van gelijke sterkte en op gelijke wijze samengesteld, en onder commando van een Fransch officier, staat gereed om aan wal te gaan. De Fransche, Engelsche, Russische, Italiaansche en Oostenrijksche vlaggen zijn op de versterkingen der stad geplant. Van de bezetting van Kanea is kennis gegeven aan den commandant van het Grieksche eskader.

Antwoordende op de collectieve nota, haar door den Franschen gezant ter hand gesteld, verklaarde de regering, dat haar tusschenkomst op Kreta gerechtvaardigd is door de moorden, die daar plaats hadden, en dat zij besloten heeft met de zending van troepen voort te gaan. De reserves van 1872 en 1873 zijn onder de wapenen geroepen. De manschappen moesten binnen 48 uren opkomen.

Er zijn twee stoomschepen, beladen met insurgenten, naar Kreta gezonden, verdeeld in drie korpsen en onder commando van Grieksche officieren, die hun ontslag hadden genomen.

In de Kamer verklaarde de voorzitter, dat kolonel Vassos, adjudant van den koning, Maandagmiddag te Platania, op een uur afstands van Kanea, aan land gegaan is.

Kolonel Vassos heeft een proclamatie aan het volk van Kreta uitgevaardigd en vraagt, dat de bevolking van Kanea haar wil zal kenbaar maken.

